

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΣΧΑ

Ἄριθμ. Πρωτ. 450

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩΝ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἄδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Όλοκαρδίως σᾶς ἀπευθύνομεν ἀπὸ τῆς ἔδρας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸν χαρμόσυνον χαιρετισμὸν «Χριστὸς Ανέστη!». Η Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ κέντρον τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας. Χωρὶς τὴν Ἀνάστασιν η πίστις ἡμῶν εἶναι «κενή» (Α' Κορ. ιε', 14). Ο Θεὸς Λόγος μὲ τὴν Ἀνάστασιν Του ἀφθαρτοποίησε καὶ ἐθέωσε τὸν τετραυματισμένον καὶ ἀμαυρωμένον ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα ἄνθρωπον, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ πάλιν τὴν δυνατότητα τοῦ καθ' ὄμοίωσιν, τοῦ ὅποίου ἀπεστερήθη διὰ τῆς παρακοῆς.

Τί σημαίνει, ὅμως, η ἔορτὴ τοῦ Πάσχα, η νίκη τῆς ζωῆς κατὰ τοῦ θανάτου, μέσα εἰς ἓνα κόσμον βίας καὶ πολέμων, ἐν ὀνόματι μάλιστα τῆς θρησκείας καὶ τοῦ Θεοῦ;

Πολλοὶ σοφοὶ προσεπάθησαν νὰ ἔξεύρουν λύσιν εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου καὶ νὰ τὸ ύπερβοῦν διὰ διαφόρων θεωριῶν. Ήμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ἔορτάζομεν τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ κηρύσσομεν εὐθαρσῶς τὴν κατάργησιν τοῦ θανάτου. Γνωρίζομεν ὅτι χορηγὸς τῆς ζωῆς εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Ὄποιώ «ζωὴ ἦν» (Ιωάν. α', 4). Ἐχομεν τὴν χαροποιὸν ἐμπειρίαν τῆς Ἑκκλησίας, ὅτι ἐνικήθη ὁ θάνατος διὰ τῆς Αναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. «Χαρᾶς τὰ πάντα πεπλήρωται, τῆς ἀναστάσεως τὴν πεῖραν εὐληφότα». Αὕτη η πίστις καταυγάζει ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, συμπυκνοῦται δὲ ἐν τῇ Θείᾳ Εὐχαριστίᾳ. Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον κυρίως η Ὁρθόδοξος Ἑκκλησία διέσωσε τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν ώς κέντρον τῆς ζωῆς

καὶ τῆς πνευματικότητός της εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένον μὲ τὸ ὅτι ἡ Ἀνάστασις εἶναι ὁ πυρὸν τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ εὐχαριστιακὴ λειτουργία εἶναι πάντοτε πανηγυρικὴ καὶ χαρούσυνος καὶ συνδέεται πρωτίστως μὲ τὴν Κυριακήν, τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ πλέον συγκλονιστικὴ ἔκφρασις καὶ ἔρμηνείᾳ τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς καινοποιητικῆς δυνάμεως της εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς καθόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν Ἄδην ὅπως τὴν θαυμάζομεν εἰς τὴν ἐνταῦθα Μονὴν τῆς Χώρας. Ὁ Κύριος τῆς δόξης κατελθὼν μέχρις Ἀδου ταμείων καὶ συντρίψας τὰς Πύλας αὐτοῦ, ἀναδύεται νικηφόρος συνανιστῶν ἑαυτῷ τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔαν, ὀλόκληρον δηλαδὴ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν Ἐσχάτων. «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια». Ἡ κτίσις διαβαίνει ἀπὸ τὸ ζοφερὸν βασίλειον τοῦ θανάτου εἰς τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ πιστός, Ἀναστάσεως κοινωνός, καλεῖται νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας «ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. α', 8).

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, βιοῦσα τὸ μυστήριον τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως συγχρόνως, μᾶς καλεῖ σήμερον νὰ «προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι» καὶ νὰ «συνεορτάσωμεν Πάσχα Θεοῦ τὸ σωτήριον».

Διότι, διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἐγίναμεν ἔνας λαὸς ἡ ἀνθρωπότης· ἡνώθημεν εἰς ἐν σῶμα. Μὲ τὸν Σταυρὸν καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του ὁ Χριστὸς ἐθανάτωσεν ὁριστικῶς τὴν ὑπάρχουσαν ἔχθραν. Τοιουτοτρόπως, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ἡ Μία, Αγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς συμφιλιώσεως τῶν πάντων, ἡ Ἐκκλησία τῆς ἀγάπης πρὸς πάντας, φίλους καὶ ἔχθρούς. Ὅλοι συμφιλιωμένοι, πλήρεις νέας ζωῆς, ζωῆς ἀληθινῆς, γινόμεθα συμπολῖται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ (πρβλ. Ἔφ. β', 15-20).

Ἄτυχῶς, σήμερον ἡ τρομοκρατία, οἱ πόλεμοι καὶ γενικώτερον ἡ ἀφαίρεσις τῆς ζωῆς ἀνθρώπων συνεχίζονται. Ὁ θρῆνος καὶ ἡ ἀγωνία τῶν θυμάτων, διαδιδόμενοι μάλιστα ταχύτατα διὰ τῶν συγχρόνων τεχνολογικῶν μέσων, διασχίζουν τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ σπαράσσουν τὴν καρδίαν μας. Διὰ τοῦτο οἱ ἡγέται τῆς ἀνθρωπότητος, πολιτικοὶ καὶ πνευματικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοί, ἔχομεν καθῆκον καὶ χρέος ἀγάπης νὰ ἐνεργῶμεν πᾶν ὅ,τι ἐνδείκνυται διὰ τὴν ἀποφυγὴν αὐτῶν τῶν ἐκρύθμων καταστάσεων.

Ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ σημερινοῦ «κόσμου τοῦ παραλόγου», ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ καλούμεθα νὰ δώσωμεν τὴν καλὴν μαρτυρίαν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προσφορᾶς πρὸς τὸν συνάνθρωπον, ἀγάπης καὶ μόνον.

Τὸ Πάσχα δὲν εἶναι διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους πιστοὺς μία στιγμιαία ἀπόδρασις ἀπὸ τὴν στυγνὴν πραγματικότητα τοῦ κακοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, εἶναι ἡ ἀκλόνητος βεβαιότης ὅτι ὁ θανάτω θάνατον πατήσας καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν «πάσας τὰς ἡμέρας ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰώνος» (Ματ. κη', 20).

Αὐτό, τέκνα καὶ ἀδελφοί, εἶναι καὶ ἐφέτος τὸ ἀναστάσιμον μήνυμα τοῦ Ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τοῦ Ἱεροῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρου, πρὸς ὅλους τοὺς συνανθρώπους μας: ὅτι ἀνέστη Χριστὸς καὶ κατήργηται τὸ κράτος τοῦ θανάτου· τὸ κράτος τῆς ἔξουσίας τοῦ ἰσχυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀδυνάτου· καὶ ὅτι μόνον «ζωὴ πολιτεύεται» καὶ ἀγάπης θαλπωρὴ καὶ ἐλέους ἄβυσσος καὶ Χάριτος ἀκενώτου τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, ἡ ὅποια καλύπτει πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον· ἀρκεῖ οἱ ἀνθρώποι νὰ κατανοήσωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων (πρβλ. Ἰωάν. α', 3-4). Αὐτὸς εἶναι τὸ μήνυμα ἡμῶν πρὸς πάντας τοὺς πολιτικοὺς καὶ πνευματικοὺς ἥγετας τοῦ κόσμου τούτου.

Δεῦτε, λοιπόν, λάβετε, φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς τοῦ Φαναρίου, τὸ ὅποιον, ως φῶς Χριστοῦ, ως φῶς ἀγάπης, φαίνει πᾶσι· καὶ ἐν Αὐτῷ «σκοτία οὐκ ἔστιν οὐδεμία» (πρβλ. Α' Ἰωάν. α', 5). Ἄς ἐνωτισθῶμεν, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγάπης καὶ ἀς ἀπαλύνωμεν οἱ Ὁρθόδοξοι τὸν πόνον τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος, μὲ τὴν ἴδικήν μας ἀγάπην καὶ θυσίαν.

Δόξα τῷ χορηγῷ τῆς ζωῆς, τῷ δείξαντι τὸ φῶς καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς ἓνα ἔκαστον τῶν ἀνθρώπων προσωπικῶς, δόξα τῷ Βασιλεῖ τῆς δόξης Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ Νικητῇ τοῦ θανάτου καὶ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα, βις'
† Ο Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἅγιου Πάσχα,
μετὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.